

GDY DROGI SIĘ ROZCHODZĄ

E-PORADNIK DLA ROZSTAJĄCYCH SIĘ PAR

✉ STOWARZYSZENIE@WARTOMEDIOWAC.PL

WARTOMEDIOWAC.PL

PO CO CI TEN PORADNIK?

Poradnik kierujemy do osób w związkach małżeńskich i związkach nieformalnych (konkubinacie), które podjęły decyzję dotyczącą rozstania. Celem poradnika jest przybliżenie mediacji - jako sposobu na ułatwienie i usprawnienie rozwodu i rozstania oraz związanych z nimi procedur.

Omówimy szczegółowo mediację "okołorozstaniową" - jej zasady, przebieg, korzyści, opiszemy kroki, jakie należy podjąć, aby do niej przystąpić. Wskażemy, jak wybrać mediatora oraz jak przygotować się do mediacji w konkretnych sprawach. Opiszemy skutki zawarcia ugody mediacyjnej. Przedstawimy też kwestię kosztów mediacji.

W trosce o interes Dziecka w rozstaniu, zwrócimy uwagę na potrzeby Dziecka i jego możliwe reakcje w tej trudnej sytuacji. Apelujemy o uważność i wyjątkową troskę wobec Dziecka w procesie rozstania Rodziców.

A to wszystko w krótkiej, przystępnej formule. Czasami nawet z przymrużeniem oka :-). Zawarliśmy w poradniku formularze, wyszukiwarkę, polecane odnośniki, które mogą być pomocne w przygotowaniu się do mediacji i w całym procesie rozstania.

Rekomendujemy przeglądanie e-poradnika na komputerze.

CO TU ZNAJDZIESZ?

- Co musisz wiedzieć?
- Mediacja w rozstaniu.
- #Warto wybrać mediację.
- Mediacja krok po kroku.
- Przygotuj się do mediacji.
- Trud rozchodzenia.
- Stanowisko dotyczące winy.
- Władza rodzicielska.
- Alimenty.
- Kontakty z dzieckiem.
- Dziecko w rozstaniu.
- Kilka słów o pieczy naprzemiennej.
- Miejsce zamieszkania dziecka.
- Podział majątku.
- Współpraca z pełnomocnikami.
- Ile kosztuje mediacja?

CO MUSISZ WIEDZIEĆ?

- CZYLI TROCHĘ PRAWNICZEGO ZAGAJENIA

ROZWÓD

O rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód orzeka w Polsce **WYŁĄCZNIE SĄD** w treści wyroku. Tylko sąd ma umocowanie do tego, aby skutecznie pod względem prawnym rozwiązać małżeństwo. Rozwodu nie udzieli notariusz, kierownik urzędu stanu cywilnego ani mediator.

PRZESŁANKI ROZWODU

Aby sąd orzekł rozwód musi nastąpić **ZUPEŁNY I TRWAŁY** rozkład pożycia małżeńskiego. Polega to na ustaniu między małżonkami więzi uczuciowej, fizycznej oraz gospodarczej.

ZŁOTA "5" WYROKU ROZWODOWEGO - MAŁŻEŃSTWO Z DZIEĆMI

O TYM ORZEKA
WYŁĄCZNIE (!)
SĄD

- 1) WINA
- 2) WŁADZA RODZICIELSKA
- 3) MIEJSCE ZAMIESZKANIA DZIECKA
- 4) ALIMENTY
- 5) KONTAKTY

O TYM
RODZICE MOGĄ
WSPÓLNIE
ZDECYDOWAĆ

O TYCH ZAGADNIENIACH PISZEMY
W DALSZEJ CZĘŚCI PORADNIKA

ROZSTANIE - KONKUBINAT Z DZIEĆMI

- 1) WŁADZA RODZICIELSKA
- 2) MIEJSCE ZAMIESZKANIA DZIECKA
- 3) ALIMENTY
- 4) KONTAKTY

WY DECYDUJECIE, KTÓRE TEMATY
CHCECIE UZGODNIĆ I W JAKIEJ FORMIE

ROZWÓD BEZ DZIECI LUB Z PEŁNOLETNIMI DZIEĆMI

Tu jest prościej - sąd orzeka o rozwiązaniu małżeństwa w sposób przez Was ustalony (za porozumieniem stron lub z winy jednego lub obojga małżonków). Postępowaniem można objąć również kwestię alimentów na współmałżonka.

MEDIACJE - PATENT NA ROZSTANIE BEZ OFIAR

Zapewne słyszeliście historie o wieloletnich procesach rozwodowych, podziałach majątku po rozstaniu, które ciągną się latami... O wyrokach, z których nikt nie jest zadowolony, a chęć osiągnięcia moralnego zwycięstwa okazuje się być okupiona nagłymi, nieprzyjemnymi zwrotami akcji, ewentualnie niewspółmiernym cierpieniem... O ogromnych kosztach batalii sądowych, nie tylko w wymiarze finansowym...

Sprawy sądowe to ciągłe wracanie do przeszłości, której nie można już zmienić i którą nie można zarządzać. Warto zadbać o swoje interesy skupiając się na teraźniejszości i przyszłości. Na to macie realny wpływ.

Dzięki mediacji możecie zakończyć sporne sprawy na swoich warunkach, na pierwszej i jedynej rozprawie.

PAMIĘTAJ:

Sąd orzeka rozwód z winy jednego z małżonków lub obojga albo bez orzekania o winie – w zależności od żądań Stron. Jeśli małżonkowie złożą zgodne żądanie o rozwód bez winy, Sąd nie bada tej przesłanki. Jeśli co najmniej jedna ze stron żąda rozwodu z winą, sąd bada stan faktyczny i na podstawie dowodów orzeka rozwód z winy jednego z małżonków lub z winy obojga.

ROZWÓD A SEPARACJA

...JESZCZE KILKA PRAWNICZYCH WYJAŚNIEŃ

A MOŻE SEPARACJA?

Separacja to alternatywa wobec rozwodu. Warto rozważyć separację w sytuacji, kiedy nie do końca jesteście pewni, że rozkład pożycia małżeńskiego jest zupełny i trwały.

Być może jest jeszcze szansa na odbudowanie związku?

Mediacja może pomóc Wam ustalić warunki separacji.

ROZWÓD

Wyrok rozwodowy = formalne zakończenie małżeństwa przez sąd.

Rozwód powoduje definitywne zakończenie małżeństwa.
Jest możliwość zawarcia ponownie małżeństwa po rozwodzie.

Sąd orzeka, gdy rozkład pożycia małżeńskiego jest zupełny i trwały i nie ma widoków na utrzymanie małżeństwa.

Sąd może orzec o władzy rodzicielskiej, miejscu zamieszkania dziecka, kontaktach z dziećmi, alimentach.

Brak prawa do dziedziczenia ustawowego.
Możliwość dziedziczenia na podstawie testamentu.

Rozwód powoduje ustanie wspólności majątkowej małżeńskiej.

Możliwość powrotu do nazwiska panieńskiego w ciągu 3 miesięcy od uprawomocnienia wyroku rozwodowego.

SEPARACJA

Orzeczenie separacji = formalne orzeczenie o separacji, które nie kończy małżeństwa.

Separacja tylko częściowo zawiesza obowiązki małżonków, samo małżeństwo pozostaje w mocy. Nie można zawrzeć nowego małżeństwa.

Sąd orzeka, gdy rozkład pożycia małżeńskiego jest zupełny, ale są szanse na poprawę relacji.

Separacja powoduje powstanie rozdzielności majątkowej między małżonkami.
Po zakończeniu separacji wraca wspólność ustawowa małżeńska.
Jednak na wspólny wniosek Stron sąd orzeka o utrzymaniu rozdzielności majątkowej.

Małżonkowie pozostają przy aktualnym nazwisku.

MEDIACJA W ROZSTANIU

CZYM JEST MEDIACJA W ROZSTANIU?

Mediacja to rozmowa z udziałem bezstronnej osoby trzeciej - mediatora.

Mediacje odbywają się poza sądem, zwykle w biurze mediatora, w komfortowych warunkach.

Strony decydują o tym, czy w mediacji wezmą udział pełnomocnicy, czy spotkania będą wspólne czy osobno z każdą ze Stron.

Strony - czyli Wy - decydujecie o tym, ile czasu potrwa postępowanie mediacyjne i jakie tematy obejmiecie mediacją, czyli jak długo i o czym będziecie rozmawiać.

ZASADY MEDIACJI

- Mediacja jest **DOBROWOLNA**. Nikt nie może Cię zmusić do mediacji, w każdym momencie możesz z niej zrezygnować. Dobrowolność dotyczy również wyboru osoby mediatora.
- Mediacja jest **POUFNA**. Wszystkie propozycje, oferty przedstawione w mediacji objęte są tajemnicą mediacji. Nie można się na nie powoływać w toku procesu - gdy Strony nie dojdą do porozumienia. Mediator nie może być świadkiem w procesie. Nie wystawia też żadnych opinii z przebiegu mediacji.
- Mediator jest **BEZSTRONNY** - traktuje Strony w jednakowy sposób, nikogo nie faworyzuje i jest **NEUTRALNY** - nie ma żadnego interesu w takim, czy innym zakończeniu sporu. Dbą o równowagę pomiędzy Stronami.

WSZYSTKO ALBO NIC?

W rozwodzie postępowaniem mediacyjnym możecie objąć całą złotą "5" (ugoda całościowa) lub tylko niektóre z tych zagadnień (ugoda częściowa), pozostawiając pozostałe kwestie do rozstrzygnięcia przez sąd.

W konkubinacie złota "5" jest skromniejsza o sposób rozstania.

W konkubinacie rozstania nie przypieczętówuje sąd, więc nie ma wyroku rozwodowego ani orzekania o sposobie zakończenia związku. Jeśli macie wspólne małoletnie Dzieci, może istnieć konieczność lub potrzeba uregulowania w formalny sposób spraw z związanych z Dziećmi.

MOC UGODY MEDIACYJNEJ

MAŁŻEŃSTWO

- ugody wypracowane w mediacji stanowią załącznik do pozwu w sprawie rozwodowej,

KONKUBINAT

- ugody dot. miejsca zamieszkania Dziecka, kontaktów i alimentów mają, po ich zatwierdzeniu przez sąd, taką samą moc prawną jak orzeczenia sądu.

PO CO CI MEDIACJA W ROZSTANIU?

Dzięki mediacji rozstanie jest łatwiejsze emocjonalnie - jest szansa na rozmowę, a nie tylko na "przesłuchanie". Warunki rozstania są ustalone samodzielnie przez Strony.

To szansa na zachowanie poprawnych relacji rodzicielskich oraz relacji między rozchodzącymi się małżonkami/partnerami, co ma wpływ na dobrostan wszystkich, zwłaszcza Dzieci.

Mediacja pomaga zamknąć to, co było i pozwala otworzyć się na nowe rozdziały życia, daje perspektywę zmian w dużo krótszym czasie w porównaniu do procesu sądowego.

WARTO WYBRAĆ MEDIACJĘ

JEŚLI ZALEŻY CI NA:

korzystnym i akceptowalnym rozwiązaniu z mocą prawną

po zatwierdzeniu przez sąd, ugoda mediacyjna jest wykonalna jak orzeczenie sądu

wykorzystaniu kreatywnych i elastycznych rozwiązań, dopasowanych do Twoich potrzeb i możliwości

w mediacji proponujemy nieszablonowe rozwiązania, czasami niemożliwe do uzyskania na drodze sądowej, ugoda mediacyjna jest "szyta na miarę"

szybkim zakończeniu sporu, który w sądzie toczyłby się latami

średni czas procesu to kilka lat, mediacje trwają kilka tygodni a nawet kilka godzin

kontroli nad sposobem zakończenia sporu i wyeliminowaniu ryzyka procesowego

wiesz w jaki sposób zakończy się spór, bo sam decydujesz o treści ugody mediacyjnej

optymalizacji kosztów

mediacje są korzystne finansowo i czasowo

poufności i komforcie rozmów

bez przesłuchań, dowodów i świadków

W MEDIACJI KAŻDY MOŻE BYĆ ARTYSTĄ, KTÓRY RZEŻBI SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ

KIEDY STOSOWAĆ MEDIACJĘ W ROZSTANIU?

MEDIACJA PRZEDSĄDOWA

To mediacja wszczęta PRZED złożeniem pozwu w sądzie.

Ten sposób mediacji inicjują Strony (jedna lub obydwie razem).

W trakcie procesu (na każdym etapie) może być również wszczęta z inicjatywy Stron
MEDIACJA UMOWNA. Nie trzeba wówczas czekać na postanowienie sądu o skierowaniu sprawy do mediacji.

MEDIACJA UMOWNA

Podstawą prowadzenia takiej mediacji jest wniosek Stron (lub jednej ze Stron) kierowany do mediatora oraz umowa o przeprowadzenie mediacji zawarta między Stronami i mediatorem.

Strony wybierają mediatora, określają czas trwania mediacji, decydują o formule spotkań (razem/osobno, stacjonarnie/online).

Koszt mediacji umownych wynika z cennika danego mediatora.

Mediacja umowna może zostać przeprowadzona przed złożeniem pozwu do sądu, jak również wówczas, kiedy sprawa już jest w sądzie.

Aby przeprowadzić taką mediację nie jest potrzebne postanowienie sądu.

MEDIACJA W TOKU PROCESU

To mediacja wszczęta PO złożeniu pozwu w sądzie.

Ten sposób mediacji inicjują Strony (jedna bądź obydwie) lub sąd.

MEDIACJA ZE SKIEROWANIA SĄDU

Podstawą prowadzenia mediacji jest postanowienie sądu o skierowaniu sprawy do mediacji.

Inicjatorem mediacji może być każda ze Stron oraz sąd.

Mediatora wybierają Strony, a w razie braku wskazania, wyboru mediatora dokonuje sąd. Sąd w postanowieniu określa czas trwania mediacji (max. 3 miesiące z możliwością przedłużenia).

Mediacja ze skierowania sądu jest przeprowadzana w toku procesu.

JAK ROZPOCZĄĆ MEDIACJĘ?

- zaproponuj drugiej Stronie mediację w Waszej sprawie - w rozmowie lub na piśmie,
- wyszukaj mediatora - on pomoże Ci rozpocząć mediację, niezależnie od etapu, na którym jest Wasza sprawa,
- jeśli sprawa jest już w sądzie, wystarczy, że napiszesz pismo o przykładowej treści: "Proszę o skierowanie sprawy do mediacji. Podaję numer telefonu do kontaktu:...",
- naszych mediatorów znajdziesz TU.

MEDIACJA KROK PO KROKU

Skontaktuj się z nami

Mediator dokona analizy aktualnego stanu sprawy i wskaże, jak mediacja może pomóc i przyspieszyć postępowanie. Przybliży zasady i przebieg postępowania mediacyjnego oraz poda koszt mediacji. Poinformuje też o tym, jakie dokumenty będą potrzebne do mediacji.

Kontakt mediatora ze Stronami

Po otrzymaniu wniosku o mediację, mediator ustala ze Stronami czas trwania mediacji, miejsce, formułę mediacji (razem czy osobno, stacjonarnie czy online, z pełnomocnikami czy bez) oraz termin spotkania (dogodny dla wszystkich uczestników).

Przygotuj się do mediacji

Zastanów się, czego tak naprawdę oczekujesz?

Jakie ustępstwa możesz poczynić?

Postaraj się przygotować przynajmniej dwie propozycje rozwiązania konfliktu.

Spotkanie mediacyjne

Mediacje odbywają się najczęściej w biurze mediatora. Będziesz miała/ł możliwość przedstawienia swojego stanowiska w sprawie, swoich propozycji. Będzie czas na podzielenie się obawami i wątpliwościami. Mediator jako "gospodarz" moderuje spotkanie, czuwa nad jego przebiegiem i dba o komfort uczestników.

Projekt ugody mediacyjnej

Jeżeli dojdzie do wypracowania porozumienia, mediator może wesprzeć Was w przygotowaniu projektu ugody mediacyjnej.

To Strony decydują o jej treści.

O skutkach ugody w poszczególnych sprawach przeczytasz w dalszej części poradnika.

Niezwykle istotnym etapem mediacji jest przygotowanie się do spotkania.

Im lepiej się przygotujesz, tym lepsze będą rezultaty.

Odpowiednie przygotowanie znacznie przyspiesza postępowanie mediacyjne i ułatwia pracę nad poszukiwaniem rozwiązań akceptowalnych przez obie Strony.

Obniża poziom emocji (skupiamy się na merytoryce) i pozytywnie wpływa na efektywność mediacji.

O tym jak przygotować się do mediacji, przeczytasz na kolejnej stronie poradnika.

BĄDŹ ZMIANĄ, KTÓREJ OCZEKUJESZ OD DRUGIEJ STRONY.

PRZYGOTUJ SIĘ DO MEDIACJI

- ✓ **NIE PANIKUJ!**
To akurat kiepski pomysł ...
- ✓ **MASZ CZAS NA DECYZJĘ CZY SKORZYSTAĆ Z MEDIACJI - PODEJMIJ JĄ ŚWIADOMIE**
Dowiedz się czym jest mediacja:
  - od pełnomocnika,
  - od mediatora,
  - poczytaj w internecie.
- ✓ **JEŚLI TWOIM CELEM JEST WALKA I "POKONANIE" DRUGIEJ STRONY LUB PRZEDŁUŻANIE POSTĘPOWANIA - TO ZAKOŃCZ NA TYM PUNKCIE**
Z takimi założeniami do mediacji nie należy przystępować.
- ✓ **USTAL KORZYSTNY I NIEKORZYSTNY SCENARIUSZ ZAKOŃCZENIA SPRAWY W SĄDZIE**
  - policz koszty sądowego dochodzenia Twoich praw i roszczeń,
  - weź pod uwagę czas procesu sądowego,
  - ustal czy i w jaki sposób proces sądowy wpłynie na relacje z drugą stroną i innymi osobami,
  - zastanów się, co wolisz - arbitralne rozstrzygnięcia sądu czy możliwość decydowania w sprawie.
- ✓ **ZASTANÓW SIĘ, NA CZYM W TWOJEJ SPRAWIE NAJBARDZIEJ CI ZALEŻY I DLACZEGO?**
- ✓ **PRZYGOTUJ UGODOWE PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ KONFLIKTU**
  - jakie są silne i słabe strony twojej sytuacji (ustal i oceń argumenty),
  - określ swoje wstępne stanowisko do rozmów, pomyśl o różnych możliwościach.
- ✓ **MOŻESZ PRZYNIĘŚĆ DOKUMENTY, KTÓRE UWAŻASZ ZA ISTOTNE, ALE TO NIE JEST KONIECZNE**
- ✓ **BĄDŹ GOTOWA/Y NA DYSKUSJĘ I ROZMOWĘ, A NIE NA SĄDOWY POJEDYNEK**
- ✓ **ZASTOSUJ AKTYWNE SŁUCHANIE**
Pamiętaj, że jest różnica pomiędzy słyszeniem a słuchaniem. Staraj się słuchać.
- ✓ **JEŚLI MASZ PEŁNOMOCNIKA, A NA MEDIACJI JESTEŚ SAM, PAMIĘTAJ, ŻE MOŻESZ Z NIM USTALIĆ, ABY BYŁ DOSTĘPNY TELEFONICZNIE W RAZIE POTRZEBY KONSULTACJI**
- ✓ **SŁUCHAJ UWAŻNIE I PYTAJ**
Mediacje to nie jest sala sądowa, jeśli czegoś nie wiesz lub nie rozumiesz - powiedz o tym!
- ✓ **OCZEKUJ NIEOCZEKIWANEGO**
Bądź otwarty na propozycje, bo mediacje to rozważanie różnych scenariuszy i opcji rozwiązań.
- ✓ **MOŻE BYĆ NERWOWO, ALE TRZYMAJ EMOCJE NA WODZY, OKAŻ SZACUNEK**

"COKOLWIEK CZYNISZ, MĄDRZE CZYŃ, A PATRZAJ KOŃCA."

POLSKIE PRZYSŁOWIE

TRUD ROZCHODZENIA

Rozstanie to bardzo trudna decyzja. Warto się do niej przygotować:

- otaczaj się życzliwym wsparciem bliskich Tobie osób,
- podejdź z dystansem do tego, "co ludzie powiedzą" o Twoich decyzjach,
- zadбай o wsparcie dla Dziecka,
- skonsultuj się z prawnikiem,
- skorzystaj z pomocy psychologa (warto pomyśleć o terapii w kontekście wyjścia z relacji),
- postaraj się maksymalnie dużo kwestii związanych z rozstaniem rozwiązać polubownie (alimenty, kontakty z dziećmi, sprawy związane z podziałem majątku, kredytem) - to wszystko można ustalić w mediacji,
- pozwól sobie na przeżycie żałoby po zakończeniu związku,
- zadбай o siebie.

MASZ WYBÓR

DROGA PROCESU SĄDOWEGO

- długi czas trwania,
- wysokie koszty postępowania,
- koszty emocjonalne (wracanie do przeszłości, dowodzenie swoich racji, zaangażowanie innych osób)
- na końcu nie ma zwycięzców,
- ryzyko procesowe.

MEDIACJA

- wymagana odwaga i rodzicielska dojrzałość - tutaj TY decydujesz,
- szybsze procedury,
- wpływ na sposób zakończenia sprawy,
- skupienie się na teraźniejszości i przyszłości,
- ocalenie relacji,
- minimalizacja ryzyka.

Na kilku kolejnych stronach przybliżamy tematykę związaną ze "złotą 5" rozpoczynając od winy i władzy rodzicielskiej.

PO CO NAM MEDIACJE, SKORO I TAK SIĘ NIE UMIEMY DOGADAĆ?

To właśnie tym bardziej dla Was jest mediacja! Gdybyście potrafili samodzielnie się porozumieć, wystarczyłoby spisanie między sobą ustaleń i przedstawienie ich w sądzie.

Mediacja najczęściej przydaje się, gdy doświadczacie trudności w porozumieniu, gdy nie słyszycie siebie nawzajem lub macie wrażenie, że druga strona mówi tylko o własnych potrzebach w kontekście rozstania. Mediacja jest ścieżką, która uświadomi Wam konieczność wypracowania zasad współpracy rodzicielskiej i ma szansę wesprzeć Was w zbudowaniu modelu komunikacji.

Nie jest obciążona tak silnymi emocjami jak sprawa sądowa, jest elastyczna i pozwala na skorzystanie w jej trakcie z innych form wsparcia.

CO USTALISZ W MEDIACJI? STANOWISKO DOTYCZĄCE WINY

Sąd orzekający rozwód decyduje również o winie za rozpad małżeństwa, chyba że małżonkowie zgodnie zażądają zaniechania orzekania o winie. W takim wypadku skutek będzie taki, jak gdyby żaden z małżonków nie poniósł winy.

Ponieważ ta kwestia należy wyłącznie do kompetencji sądu - w mediacji możecie ustalić wspólne, zgodne stanowisko dotyczące ewentualnej winy i formułować je przed sądem. Taka ugoda, zawierająca ustalenia dotyczące winy składana jest do sądu, zwykle jako załącznik do pozwu o rozwód.

ZASTANÓW SIĘ, CZY ORZECZENIE O WINIE JEST CI POTRZEBNE?

WINA - OPCJE

- wina jednego z małżonków (trzeba ją wykazać w procesie),
- wina obydwójga małżonków (sąd nie wskazuje procentowo kto w jakim zakresie ją ponosi),
- rozwód bez orzekania o winie.

CO DAJE ORZECZENIE O WYŁĄCZNEJ WINIE DRUGIEGO MAŁŻONKA?

- możliwość ubiegania się małżonka niewinnego o alimenty od małżonka wyłącznie winnego (i wystarczy tu pogorszenie standardu życia),
- uniemożliwienie zasądzenia alimentów w przyszłości od małżonka niewinnego na byłego małżonka, który został uznany za wyłącznie winnego.

KONSEKWENCJE ROZWODU Z ORZEKANIEM O WINIE

- konieczność wykazania winy (świadkowie, dowody) - **WINĘ TRZEBA UDOWODNIĆ**
- zaangażowanie rodziny i bliskich w proces sądowy,
- "pranie brudów" na sali sądowej,
- negatywny wpływ na relacje rodzicielskie i na dobrostan Dzieci,
- wpływa na czas trwania całej sprawy rozwodowej,
- nie zawsze kończy się zgodnie z oczekiwaniami Stron, sąd bowiem po wielu miesiącach lub nawet latach batalii sądowej, może uznać winę (choćby niewielką) również drugiego małżonka i orzec rozwód z winy obojga małżonków.

TO JEDYNY ELEMENT WYROKU ROZWODOWEGO,
KTÓREGO NIE MOŻNA ZMIENIĆ W PRZYSZŁOŚCI

PAMIĘTAJ:

- Wina danego małżonka nie ma wpływu na sposób wykonywania władzy rodzicielskiej i prawo do kontaktów z Dzieckiem!
- Wina nie wpływa na sposób podziału majątku.

CO USTALISZ W MEDIACJI? WŁADZA RODZICIELSKA

CZYM JEST WŁADZA RODZICIELSKA?

Władza rodzicielska to obowiązek i prawo Rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem Dziecka oraz do wychowania Dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw.

Władza rodzicielska to możliwość podejmowania decyzji w sprawach dotyczących Dziecka m.in.:

- sprawy bieżące,
- leczenie nagłe i planowane,
- edukacja (wybór przedszkola, szkoły),
- wyjazdy zagraniczne,
- przeprowadzka Dziecka,
- wychowanie i religia,
- majątek Dziecka,
- reprezentacja Dziecka.

To nieprawda, że Rodzic z ograniczoną władzą lub jej pozbawiony nie musi płacić alimentów.

To nieprawda, że Rodzic z ograniczoną władzą lub jej pozbawiony nie ma prawa do kontaktów z Dzieckiem.

W mediacji możecie ustalić wspólne stanowisko dotyczące władzy rodzicielskiej. Nie możecie w ugodzie sami o tym zadecydować. O władzy rodzicielskiej orzeka sąd i jeśli w mediacji wypracowaliście zgodne stanowisko w tym zakresie, sąd bierze je pod uwagę w wyroku. Mediacja pozwala na wypracowanie rozwiązań pozwalających pozostawić władzę rodzicielską obojgu Rodzicom.

PAMIĘTAJ:

- od urodzenia Dziecka, obydwoje Rodzice mają pełną władzę rodzicielską nad Dzieckiem,
- władza rodzicielska to ważny atrybut rodzicielstwa i rodzicielskiej odpowiedzialności,
- we władzę rodzicielską może ingerować **WYŁĄCZNIE SĄD!**
- z ważnych powodów sąd może:
  - pozbawić władzy rodzicielskiej jednego Rodzica lub oboje Rodziców,
  - zawiesić wykonywanie władzy rodzicielskiej,
  - ograniczyć wykonywanie władzy rodzicielskiej.

CO USTALISZ W MEDIACJI? ALIMENTY

Oto kilka sposobów na ustalenie/zmianę alimentów:

- zwykła umowa Stron,
- umowa alimentacyjna notarialna,
- ugoda mediacyjna,
- wyrok sądu.

W mediacji możecie sformalizować kwestie, które nie są sporne, ale chcecie je uregulować prawnie.

Jakie dokumenty są potrzebne w mediacji?

- odpis aktu urodzenia Dziecka (wydaje dowolny USC, BEZPŁATNIE),
- dowody osobiste stron,
- pełnomocnictwo - gdy pełnomocnik działa w Twoim imieniu.

Do zmiany wysokości alimentów potrzebujesz dodatkowo:

- dokument, z którego wynika dotychczasowy obowiązek alimentacyjny (wyrok, ugoda sądowa, ugoda mediacyjna, umowa, umowa alimentacyjna notarialna).

CO TO ZNACZY, ŻE ALIMENTACYJNA UGODA MEDIACYJNA MA MOC PRAWNĄ?

To oznacza, że po jej zatwierdzeniu przez sąd (na posiedzeniu niejawnym i bezpłatnie) ugoda taka staje się wykonalna jak wyrok sądu. W razie braku płatności rat alimentacyjnych, taka ugoda stanowi podstawę wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez komornika.

Ugoda mediacyjna jest zatem dobrym, skutecznym prawnie sposobem na uregulowanie alimentów.

CO, JEŻELI DRUGA STRONA NIE ZGODZI SIĘ NA MEDIACJĘ ALBO UGODA NIE ZOSTANIE WYPRACOWANA W MEDIACJI?

Mediacja jest szansą na ugodowe zakończenie sporu.

W razie braku zgody na mediację lub braku ugody zawsze możesz udać się do sądu.

ZATWIERDZONA UGODA MEDIACYJNA = WYROK SĄDU

[Pobierz formularz kalkulacyjny_ pomocny w mediacji o alimenty](#)

CO USTALISZ W MEDIACJI? KONTAKTY Z DZIECKIEM

Pamiętaj! Rozstajecie się Wy ze sobą, a nie Wy z Dzieckiem. Dziecko ma prawo do Mamy i Taty, a także do kontaktu z pozostałymi członkami Rodziny.

Pomyśl o potrzebach Dziecka i przygotuj plan opieki nad Dzieckiem:

- z kim i gdzie Dziecko będzie mieszkało po rozstaniu?
- kto będzie opiekował się Dzieckiem w czasie choroby?
- co z dokumentami Dziecka, kto będzie je przechowywał, w jaki sposób będziecie je sobie przekazywać i udostępniać?
- kto zaangażuje się we współpracę ze szkołą?
- kto będzie odbierał i odprowadzał Dziecko do placówki opiekuńczo-wychowawczej/szkoły?

Zastanów się jak uregulować:

- dni powszednie,
- weekendy,
- ferie zimowe i wakacje letnie,
- długie weekendy,
- święta,
- urodziny, imprezy okolicznościowe,
- inne ważne daty,
- rozmowy telefoniczne i videokonferencje.

Jakie dokumenty są potrzebne w mediacji o ustalenie kontaktów?

- odpis aktu urodzenia Dziecka (wydaje dowolny USC, BEZPŁATNIE),
- dowody osobiste stron,
- pełnomocnictwo - gdy pełnomocnik działa w Twoim imieniu.

Do zmiany kontaktów potrzebujesz dodatkowo:

- dokument, w którym uregulowane są kontakty z Dzieckiem.

JAK POMÓC DZIECKU W ROZSTANIU RODZICÓW?

- tłumaczyć adekwatnie do wieku,
- zapewniać o stałości swoich uczuć do Dziecka,
- dać Dziecku prawo do przeżywania tej sytuacji na swój sposób,
- bacznie obserwować zmiany zachowań Dziecka i konsultować w miarę potrzeby np. z psychologiem, pedagogiem szkolnym, terapeutą.

CZEGO UNIKAĆ W KONFLIKCIE ZWIĄZANYM Z ROZSTANIEM?

- nie czynić z Dziecka sojusznika,
- nie stawiać Dziecka przed wyborem między Rodzicami,
- nie koloryzować rzeczywistości,
- nie negocjować uczuć Dziecka,
- nie deprecjonować w obecności Dziecka drugiego Rodzica,
- nie obwiniać drugiego Rodzica dotąd nieznanymi zachowaniami Dziecka lub zmianą tych zachowań.

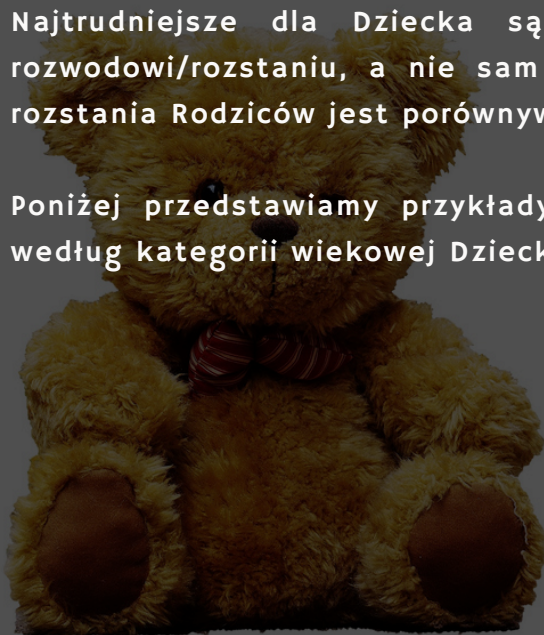
CZYM JEST RODZICIELSKI PLAN WYCHOWAWCZY?

W mediacji możecie wspólnie wypracować dokument, w którym ustalicie m.in. miejsce zamieszkania Dziecka, kontakty z Dzieckiem, sposób współpracy Rodziców w istotnych sprawach Dziecka czy sposób finansowania potrzeb Dziecka.

DZIECKO W ROZSTANIU

Najtrudniejsze dla Dziecka są wydarzenia i zachowania Rodziców, które towarzyszą rozwodowi/rozstaniu, a nie sam rozwód/rozstanie. Strata jaką odczuwa Dziecko w wyniku rozstania Rodziców jest porównywalna ze stratą doznawaną na skutek śmierci bliskiej osoby.

Poniżej przedstawiamy przykłady możliwych reakcji Dziecka w tych trudnych sytuacjach, według kategorii wiekowej Dziecka.

DZIECKO DO 3 LAT

- niepokój, rozdrażnienie,
- płacz,
- trudności z zasypianiem,
- utrata apetytu.

DZIECKO OD 3 DO 5 LAT

- zachowania regresywne (ponowne ssanie kciuka, "zapominanie" o opanowanych umiejętnościach dot. treningu czystości, cofanie się do wcześniejszej fazy rozwoju mowy),
- napady złości lub agresji,
- manifestowanie niechęci do rozstania z Rodzicem wiodącym,
- snucie fantazji na temat Rodzica, który odszedł, troska i zamartwianie się o niego,
- obarczanie się winą (bo "było niegrzeczne" lub zapomniało coś zrobić),
- przypisywanie winy jednemu z Rodziców lub rodzeństwu.

DZIECKO OD 6 DO 8 LAT

- lęk przed nową, nieznaną sytuacją,
- wstyd,
- poczucie winy za rozpad Rodziny,
- zachowania regresywne,
- trudności w nauce, skupieniu się,
- agresja (co może prowadzić do zaburzonych reakcji z rówieśnikami),
- smutne myśli na temat Rodziny (obawa o nowych partnerów Rodziców i ich nowe dzieci),
- zamartwianie się o Rodzica, który z nim nie mieszka (jak sobie daje radę?),
- snucie fantazji na temat nieobecnego Rodzica,
- silne zaprzeczanie i wypieranie.

DZIECKO W ROZSTANIU

DZIECKO OD 9 DO 10 LAT

- lęk,
- złość i gniew (skierowane przeciwko Rodzicom), wyrażane zwykle poprzez krytykę, zwracanie uwagi, dokuczanie; wyrażanie gniewu wobec Rodzica, który odszedł (nawet jeśli nie jest on winien rozpadowi związku) i wchodzenie w koalicję z drugim Rodzicem,
- obwinianie Rodziców i nieliczenie się z ich zdaniem czy potrzebami,
- próby manipulacji Rodzicami,
- zdolność do okrucieństwa, ranienia Rodziców, przy jednoczesnym zamartwianiu się o nich,
- używanie obraźliwych słów, dokuczanie młodszemu rodzeństwu,
- wstyd,
- wycofanie się z dotychczasowej aktywności,
- unikanie rozmowy na temat swojej sytuacji (m.in. z powodu chęci obrony Rodziców),
- ucieczka w fantazję.

DZIECKO OD 11 DO 13 LAT

- zachowania gwałtownie histeryczne lub wycofujące się (mogą się zdarzyć ucieczki z domu, wchodzenie w nieodpowiednie środowiska, spadek aktywności, zamykanie się),
- silne zaprzeczanie i wypieranie trudnych zdarzeń,
- skierowanie aktywności na osiąganie wysokich wyników w nauce lub sporcie (aby zagłuszyć negatywne emocje),
- próby instrumentalnego wykorzystania Rodziców dla własnych korzyści (np. uzyskanie większej swobody),
- poczucie osamotnienia, emocjonalnego "rozbicia",
- uleganie silnym wpływom grupy, która je przyjęła,
- nasilony krytycyzm wobec Rodziców, zwłaszcza w sprawach dotyczących ich nowych partnerów.

DZIECKO OD 14 DO 17 LAT

- żal i gniew,
- pretensje (Dziecko może ich nie demonstrować, zachowując pozorny spokój),
- obawa przed pogorszeniem się statusu materialnego, zmianą szkoły, rezygnacją z ulubionych zajęć,
- obawa przed własną nieumiejętnością tworzenia udanych związków,
- skłonność do naśladowania nieakceptowanych zachowań Rodziców,
- czerpanie wzorców z zachowań rówieśników, wagary, używki,
- nawiązywanie kontaktów seksualnych,
- labilność emocjonalna i zachowań.

KILKA SŁÓW O PIECZY NAPRZEMIENNEJ

ATUTY PIECZY NAPRZEMIENNEJ:

- spędzanie z Dzieckiem porównywalnej ilości czasu,
- towarzyszenie Dziecku w różnych okolicznościach, trudnościach i codziennych czynnościach,
- uniknięcie zaszeregowania Rodzica na tego od "obowiązków" i tego od "rozrywki",
- bieżące i świadome ponoszenie nakładów związanych z wychowaniem i utrzymaniem Dziecka,
- mobilizacja do współpracy na rzecz Dziecka.

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ PRZY PIECZY NAPRZEMIENNEJ?

- równo nie znaczy sprawiedliwie i efektywnie,
- dla Dziecka liczy się jakość czasu spędzanego z Rodzicami a nie jego ilość,
- weź pod uwagę swoje możliwości zawodowe i organizacyjne,
- weź pod uwagę wiek Dziecka, jego rozwój i stan emocjonalny,
- piecza naprzemienna wymaga dobrej komunikacji i współpracy rodzicielskiej,
- każdy z Rodziców powinien stosować ujednoczone zasady i systemy wychowawcze,
- ta formuła opieki nad Dzieckiem z reguły wymaga zamieszkiwania obydwójga Rodziców w niedalekiej odległości od siebie,
- alternatywą dla pieczy naprzemiennnej mogą być szerokie kontakty z Dzieckiem.

OPIEKA NAPRZEMIENNA NIE WYKLUCZA ALIMENTÓW

Decydujące znaczenie ma w takim przypadku sytuacja materialna każdego z Rodziców. Dysproporcja w zarobkach i możliwościach zarobkowych może stanowić argument dla ustalenia alimentów - pomimo pieczy naprzemiennnej. Dziecko powinno mieć zbliżone standardy życia u obydwójga Rodziców.

JAK ROZPOZNAĆ, ŻE PIECZA NAPRZEMIENNA BĘDZIE DOBRYM ROZWIĄZANIEM DLA DZIECKA?

W mediacji macie możliwość skorzystać z pomocy psychologa dziecięcego, który jako specjalista pomoże Wam w wybraniu najkorzystniejszej formy opieki dla Waszego Dziecka.

ZATWIERDZONA UGODA MEDIACYJNA = WYROK SĄDU

[Bajka "O małej chmurce"](#)

CO USTALISZ W MEDIACJI? MIEJSCE ZAMIESZKANIA DZIECKA

NAJPIERW KILKA FAKTÓW:

- można mieć jedno miejsce zamieszkania,
- miejsce zamieszkania można zmieniać,
- miejsce zamieszkania to coś innego niż prawo do kontaktów,
- miejsce zamieszkania przy danym Rodzicu wcale nie decyduje o tym, że ten Rodzic jest ważniejszy,
- przy pełnej władzy rodzicielskiej obojga Rodziców, każda zmiana miejsca zamieszkania Dziecka wymaga zgody drugiego Rodzica,
- jeśli nie ma sporu w tym zakresie, wcale nie trzeba regulować miejsca zamieszkania Dziecka.

PO CO TO MIEJSCE ZAMIESZKANIA?

Określenie miejsca zamieszkania Dziecka decyduje o tym, który sąd jest właściwy do rozpoznawania różnych spraw związanych z Dzieckiem: alimentów, kontaktów, ważnych decyzji dotyczących Dziecka.

USTALENIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA DZIECKA NIE JEST ELEMENTEM KONIECZNYM WYROKU ROZWODOWEGO

Ustalenie miejsca zamieszkania Dziecka w sytuacji braku konfliktu Rodziców w tym zakresie jest dobrowolne i zależy od woli Rodziców.

KIEDY KONIECZNE JEST USTALENIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA DZIECKA?

Najczęściej w sytuacji, gdy sąd ograniczył władzę rodzicielską jednego z Rodziców lub jej pozbawił.

JAK MOŻNA ZMIENIĆ MIEJSCE ZAMIESZKANIA DZIECKA?

- postępowanie sądowe
- mediacje

ZATWIERDZONA UGODA MEDIACYJNA = WYROK SĄDU

Przydatna literatura:

- Standardy pomocy Dziecku w sytuacji rozstania Rodziców i bajka "Rybeńka" - [pobierz](#)
- Jacqueline Wilson "Dziewczynka z walizkami"

CO USTALISZ W MEDIACJI? PODZIAŁ MAJĄTKU

CO MOŻNA PODZIELIĆ?

Wszystko to, co zostało nabyte w trakcie trwania wspólności i nie weszło do majątku osobistego któregoś z małżonków np.:

- nieruchomości,
- samochody,
- oszczędności,
- meble, sprzęty gospodarstwa domowego,
- udziały w spółkach prawa handlowego, i in.

Podział majątku wspólnego obejmować może również nakłady z majątku wspólnego na majątki osobiste, jak również z majątków osobistych na majątek wspólny.

CZYM JEST WSPÓLNOŚĆ MAJĄTKOWA MAŁŻEŃSKA?

To ustrój majątkowy, który automatycznie powstaje po zawarciu małżeństwa.

Czyli wszystko (no prawie 😊), co nabędziecie po zawarciu małżeństwa stanowi majątek wspólny małżeński.

Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy przyszli małżonkowie przed zawarciem małżeństwa podpisali u notariusza umowę majątkową małżeńską, w której ustanowili w ich przyszłym małżeństwie rozdzielność majątkową.

KIEDY USTAJE WSPÓLNOŚĆ MAJĄTKOWA MAŁŻEŃSKA?

- podpisanie umowy majątkowej małżeńskiej o rozdzielności majątkowej u notariusza, po zawarciu małżeństwa,
- wydanie przez sąd postanowienia o ustanowieniu rozdzielności majątkowej,
- wydanie przez sąd postanowienia o separacji,
- rozwiązanie małżeństwa przez rozwód.

PAMIĘTAJ:

- Podziału majątku można dokonać wyłącznie po ustaniu wspólności majątkowej!
- Podział przedsiębiorstwa lub udziałów w spółce z o.o. musi nastąpić co najmniej w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym lub orzeczeniem sądu albo ugodą zawartą przed sądem.
- Podział majątku wspólnego obejmujący nieruchomości wymaga zachowania formy szczególnej! Forma szczególna to: orzeczenie sądu, ugoda zawarta przed sądem lub akt notarialny.

ATUTY MEDIACJI - PODZIAŁ MAJĄTKU

W mediacji, mimo braku rozdzielności majątkowej, można ustalić sposób podziału majątku. O szczegóły formalne z tym związane zapytaj mediatora.

W zależności od tego, co obejmuje majątek, dalsze kroki wyglądają następująco:

UGODA OBEJMUJĄCA NIERUCHOMOŚĆ

NOTARIUSZ ALBO SĄD

AKT NOTARIALNY ALBO UGODA
ZAWARTA PRZED SĄDEM

UGODA OBEJMUJĄCA INNY MAJĄTEK

WNIOSEK DO SĄDU
O ZATWIERDZENIE UGODY

ZATWIERDZONA UGODA MEDIACYJNA = WYROK SĄDU

Ustalenia co do podziału:

- mogą zostać "przeniesione" do wyroku rozwodowego,
- mogą zostać "przeniesione" do postanowienia sądu o podziale majątku, gdy toczy się odrębne postępowanie o podział,
- mogą zostać uwzględnione w akcie notarialnym w podziale majątku u notariusza,
- ugoda mediacyjna może zawierać ustalenia dotyczące np. spłaty wspólnie zaciągniętego kredytu (tym sąd nie zajmuje się w sprawie o podział majątku),
- w mediacji - w przypadku sporu co do wartości składników majątkowych - można skorzystać z pomocy rzeczoznawcy majątkowego (szybciej i taniej niż biegły sądowy),
- w mediacji można ustalić zasady rynkowej sprzedaży poszczególnych składników majątkowych (w sądzie nie ma takiej możliwości) i sposób podziału środków,
- wypracowanie ugody w mediacji dot. sposobu podziału majątku zdecydowanie skraca postępowanie o podział majątku (jak są nieruchomości, udziały w spółce z o.o. lub przedsiębiorstwo) lub zastępuje orzeczenie sądu w sprawie,
- porozumienie wypracowane w mediacji jest korzystniejsze finansowo niż wwanie się w kosztowne, ryzykowne i długotrwałe postępowanie sądowe,
- w przypadku braku porozumienia w mediacji **ZAWSZE** możesz zwrócić się do sądu.

W przypadku, gdy rozstające się Strony nie były małżeństwem, natomiast mają majątek nabyty na współwłasność (np. są współwłaścicielami nieruchomości w udziałach), mogą w toku mediacji ustalić sposób zniesienia współwłasności.

Następnie ugoda zawierana jest przed sądem, a sprawa kończy się wówczas na jednym posiedzeniu.

Ugoda może też zostać zawarta w formie aktu notarialnego, co jeszcze bardziej skraca czas postępowania, gdyż nie trzeba czekać na wyznaczenie terminu przez sąd.

WSPÓŁPRACA Z PEŁNOMOCNIKAMI

Pełnomocnik powinien dążyć do rozwiązań pozwalających zaoszczędzić Ci koszty oraz doradzać ugodowe zakończenie sprawy, gdy jest to uzasadnione Twoim interesem. Pełnomocnik w mediacji, inaczej niż w procesie sądowym, przyjmuje rolę wspierającą, a nie konfrontacyjną, ponieważ mediacja to nie walka, lecz współpraca na rzecz porozumienia.

Pełnomocnik towarzyszy Tobie i wspiera Cię w rozmowach, jest głosem rozsądku w zakresie Twoich oczekiwań i specjalistą prawnym współpracującym z mediatorem. Z uwagi na posiadaną wiedzę co do prawnych aspektów sporu, pełnomocnik może przyspieszyć i ułatwić Stronom podejmowanie decyzji, zmierzających do zawarcia ugody jak najbardziej korzystnej dla obu Stron.

ROLA PEŁNOMOCNIKA W MEDIACJI

- przygotowuje do mediacji,
- czuwa nad prawnymi aspektami ugody mediacyjnej,
- wspiera klienta w aktywnym poszukiwaniu rozwiązań konfliktu,
- wyjaśnia następstwa określonych działań lub ich braku,
- informuje o konsekwencjach prawnych propozycji,
- tłumaczy skutki ugody oraz wskazuje następstwa braku ugody,
- pomaga ocenić ryzyko procesowe,
- wskazuje klientowi zasadność lub niezasadność określonych rozwiązań,
- współpracuje z drugą stroną sporu oraz z mediatorem w celu wspólnego wypracowania sposobu rozwiązania konfliktu.

CZY W MEDIACJI MUSZĘ MIEĆ PEŁNOMOCNIKA?

Nie. Nie ma takiego obowiązku. To jest wyłącznie Twoja decyzja, czy skorzystasz z pomocy pełnomocnika w mediacji.

Faktem jednak jest, że w trudnych, skomplikowanych sprawach, pełnomocnik bardzo pomaga w mediacji.

Jeżeli pełnomocnik nie uczestniczy bezpośrednio w spotkaniu mediacyjnym, to możesz korzystać z jego pomocy jako konsultanta, przynajmniej w zakresie ustalenia treści ugody mediacyjnej.

CO JEŻELI DRUGA STRONA MA PEŁNOMOCNIKA A JA NIE?

Mediator dba o równowagę Stron w mediacji. Dzięki swoim umiejętnościom zapewnia komfort takich rozmów. Warto pamiętać, że rola pełnomocnika w mediacji jest zupełnie inna niż w sądzie - wspiera Stronę/y w dążeniu do porozumienia.

ILE KOSZTUJE MEDIACJA ZE SKIEROWANIA SĄDU?

MEDIACJA ZE SKIEROWANIA SĄDU

Mediacja jest **ODPŁATNA**.

Mediator pobiera należności bezpośrednio od Stron.

W części niewypłaconej przez Strony, o kosztach mediacji orzeka sąd - na wniosek mediatora.

Wynagrodzenie mediatora jest **NIEZALEŻNE OD WYNIKÓW MEDIACJI**.

Koszt mediacji ustala mediator. Jeżeli mediacja ze skierowania sądu nie zakończy się ugodą, to Strony mogą dochodzić od siebie zwrotu uiszczonych kosztów mediacji - do wysokości wynikającej z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym - o czym orzeka sąd.

SPRAWY NIEMAJĄTKOWE

150zł + 23%VAT, tj. 184,50zł brutto

za pierwsze posiedzenie mediacyjne,

100zł + 23%VAT, tj. 123,00zł brutto

za każde kolejne posiedzenie mediacyjne,

nie więcej niż 450zł + 23%VAT, tj. 553,50zł

brutto za całość postępowania mediacyjnego

SPRAWY MAJĄTKOWE

1% wartości przedmiotu sporu,

nie mniej niż 150zł + 23%VAT,

tj. 184,50zł brutto,

nie więcej niż 2.000zł + 23%VAT, tj. 2.460,00zł

brutto za całość postępowania mediacyjnego

- koszty przejazdów: na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej: 1,15zł/km + 23%VAT, tj. 1,4145 zł/km brutto,
- koszty wynajmu pomieszczenia: 70zł + 23%VAT, tj. 86,10zł brutto za jedno posiedzenie,
- koszty korespondencji: 30 zł + 23%VAT, tj. 36,90zł brutto.

Podatek VAT naliczany jest tylko wtedy, gdy mediator jest płatnikiem VAT.

ZWOLNIENIE Z KOSZTÓW MEDIACJI SĄDOWEJ

W uzasadnionych przypadkach Sąd może zwolnić Stronę z kosztów mediacji. Należy złożyć do Sądu wniosek o zwolnienie z kosztów mediacji i załączyć do niego oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

[Pobierz wzór oświadczenia.](#)

ILE KOSZTUJE MEDIACJA UMOWNA?

MEDIACJA UMOWNA

Mediacja jest **ODPŁATNA.**

Mediator pobiera należności bezpośrednio od Stron zazwyczaj przed pierwszym posiedzeniem mediacyjnym.

Koszty mediacji umownych mediator ustala ze Stronami indywidualnie, w zależności od rodzaju i stopnia skomplikowania sprawy.

Istnieje możliwość ustalenia:

- opłaty zryczałtowanej za mediację,
- rozliczenia wg stawki godzinowej lub
- opłaty za poszczególne sesje i czynności.

POPROŚ O WYCENĘ MEDIACJI W TWOJEJ SPRAWIE

Na naszej stronie znajdziesz kontakt do profesjonalnych mediatorów. Zadzwoń lub napisz, a mediator wyceni sprawę, wyjaśni wątpliwości i odpowie na nurtujące Cię pytania.

[Wyszukiwarka mediatorów #SWM](#)

WNIOSEK O MEDIACJE UMOWNE

[Tu](#) znajdziesz wniosek o przeprowadzenie mediacji umownej. Wypełnij wniosek i prześlij do wybranego mediatora.

PAMIĘTAJ:

- mediacje są odpłatne (wyjątki są ściśle określone w ustawie),
- koszt mediacji dzieli się po połowie - chyba, że Strony inaczej zadecydują,
- mediator ma obowiązek poinformować Cię o kosztach mediacji **PRZED** przystąpieniem do postępowania mediacyjnego.

DZIĘKUJEMY ZA LEKTURĘ NASZEGO PORADNIKA!

Mamy nadzieję, że poradnik przybliżył Ci kwestie związane z rozstaniem i oswoił z tematyką mediacji w poszczególnych sprawach, a przygotowane przez nas formularze i odnośniki pomogą przygotować się do mediacji.

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości mediatorzy #SWM pozostają do dyspozycji. Zapraszamy do współpracy!

[WYSZUKIWARKA MEDIATORÓW #SWM](#)

[WNIOSEK O PRZEPROWADZENIE MEDIACJI](#)

Poradnik powstał dzięki zaangażowaniu
mediatorów i mediatorzek #SWM

DOROTY FEDOROWSKIEJ
IWONY FRANKÓW-WILCZYŃSKIEJ
MONIKI HERNIK-OKO
KAMILI JAKUBOWSKIEJ-BANASZAK
AGNIESZKI JARÓG
KAMILLI KONDRATOWICZ
BARTOSZA MIKOŁAJCZAK
DOROTY PODOLSKIEJ
BERNARDETY SZKUDLAREK

Poradnik uwzględnia stan prawny na styczeń 2025.